

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

06/01/2025

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Son günlerde kamuoyuna ve basına da yansıyan haberlere göre, Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi Yönetim Sistemleri (MEBBİS) üzerinden özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanan engelli bireyler için 27 yaş üstü eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinin askıya alındığı veya sistemsel olarak durdurulduğu yönünde uygulamalar başlamıştır. Bu durum, başta otizmlili bireyler olmak üzere DMD, SMA, ALS gibi ilerleyici ve tedavisi olmayan hastalıklarla yaşayan engelli yurttaşlar açısından büyük bir endişe ve belirsizlik yaratmıştır. Özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri, özel gereksinimli bireyler için bir tercih değil; yaşamı sürdürebilmenin temel koşulu niteliğindedir.

Engelli bireyler, yıllardır özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden fizyoterapi, bireysel eğitim ve psikolojik destek hizmetlerini bazı eksikliklere rağmen herhangi bir yaş sınırı olmaksızın, açık yasal düzenlemelere dayanarak almaktadır. Bu hak, bir lütuf değil; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 42'nci maddesi, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınmış temel bir haktır. Anayasa açık biçimde "kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağını" hükme

bağlamış, yaşa dayalı bir istisna öngörmemiştir. Engelliler Hakkında Kanun'da ise engellilere yönelik hizmetlerde ayrımcılık yapılamayacağı ve hiçbir gerekçeyle eğitim haklarının engellenemeyeceği açıkça düzenlenmiştir. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi de engelli bireylerin yaşam boyu eğitim hakkını güvence altına almaktadır.

Buna rağmen, Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynaklı olduğu ifade edilen bir "tasarruf" gerekçesiyle, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerine 27 yaş sınırı getirildiği ve bu uygulamanın fiilen sahada hayata geçirildiği yönündeki iddialar doğruysa; söz konusu durum açık bir yetki aşımı, ağır bir hak ihlali ve hukuken yok hükmünde bir uygulamadır. Üstelik TBMM'de Engelli Sorunlarını Araştırma Komisyonu'nun çalışmaları sürerken, engelli bireylerin en temel hakkı olan eğitime erişimin sahada engellenmesi; devlet ciddiyetiyle bağdaşmadığı gibi kamu vicdanını da derinden yaralamaktadır. Engelli bireyler açısından eğitim ve rehabilitasyonun kesilmesi, doğrudan yaşam kalitesinin düşmesi, fiziksel gerileme, psikolojik çöküş ve sosyal hayattan kopuş anlamına gelmektedir. Açıkça ifade etmek gerekir ki; engelli bireyler için eğitimin ve rehabilitasyonun kesilmesi, hayatın kesilmesidir. Bu bağlamda,

- 1- Özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanan engelli bireyler için MEBBİS sistemi üzerinden 27 yaş sınırı getirildiği yönündeki iddialar doğru mudur? Böyle bir karar alınmışsa, bu kararın hukuki dayanağı nedir?
- 2- Söz konusu uygulamanın Anayasa'nın 42'nci maddesi, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ve Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ile açıkça çeliştiği gerçeği Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Bu konuda Bakanlığınızın bir hukuki görüşü var mıdır?
- 3- Hazine ve Maliye Bakanlığı kaynaklı olduğu ifade edilen "tasarruf" gerekçesiyle, engelli bireylerin yaşam boyu eğitim ve rehabilitasyon hakkının sınırlandırılması yönünde Bakanlığınıza iletilmiş herhangi bir yazı, talep veya yönlendirme bulunmakta mıdır?
- 4- Uygulamanın fiilen sahada başlatıldığı iddiaları doğruysa, bu durumdan etkilenen engelli birey sayısı kaçtır? Özellikle DMD, SMA, ALS ve otizmli bireyler açısından ortaya çıkacak sağlık ve yaşam hakkı riskleri Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
- 5- Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM), hastaneler ve özel eğitim-rehabilitasyon merkezlerine bu konuda gönderilmiş açık, bağlayıcı ve yazılı bir talimat bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa içeriği nedir?

- 6- Hukuka aykırı olduğu iddia edilen bu uygulama nedeniyle engelli bireylerin eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerine erişiminin engellenmesinde sorumluluğu bulunan bürokrat ve yetkililer hakkında herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
- 7- Millî Eğitim Bakanlığı'nın engelli bireylerin yaşam boyu eğitim hakkını güvence altına almak amacıyla halihazırda yürüttüğü çalışmalar nedir?